II.

(Nezakonodavni akti)

PREPORUKE

PREPORUKA VIJEĆA (EU) 2021/132

od 2. veljače 2021.

o izmjeni Preporuke (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (e) te članak 292. prvu i drugu rečenicu,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Vijeće je 30. lipnja 2020. donijelo Preporuku (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja ([1]).

(2) Kriteriji utvrđeni u Preporuci (EU) 2020/912 temelje se na EU-ovoj prosječnoj 14-dnevnoj stopi prijavljenih slučajeva na dan 15. lipnja 2020. U Preporuci Vijeća o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, donesenoj 13. listopada 2020., navode se dodatni kriteriji koji se temelje na najnovijim znanstvenim savjetima ([2]).

Nove varijante virusa SARS CoV-2 ozbiljan su razlog za zabrinutost. Čini se da je prenosivost tih varijanti veća ([3]) za 50–70 %, što povećava opterećenost zdravstvenih sustava.

Stoga bi kriterije i pragove utvrđene u Preporuci (EU) 2020/912 trebalo ažurirati.

(3) Komisija je 22. prosinca 2020. na pojavu jedne takve varijante odgovorila donošenjem Preporuke o koordiniranom pristupu prijevozu i putovanju kao reakciji na varijantu virusa SARS-COV-2 opaženu u Ujedinjenoj Kraljevini ([4]).

(4) Komisija je 19. siječnja 2021. u svojoj Komunikaciji „Zajednički do pobjede nad bolešću COVID-19” pozvala na hitno djelovanje radi ograničavanja rizika od potencijalno težeg trećeg vala infekcija.

(5) U Komunikaciji je naglasila i da građane treba snažno odvraćati od svih neobveznih putovanja, posebno od putovanja u područja i iz područja visokog rizika, sve dok se epidemiološka situacija bitno ne popravi.

([1]) Preporuka Vijeća (EU) 2020/912 od 30. lipnja 2020. o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja (SL L 208 I, 1.7.2020., str. 1.).

([2]) Preporuka Vijeća (EU) 2020/1475 od 13. listopada 2020. o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 (SL L 337, 14.10.2020., str. 3.).

([3]) ECDC-ova procjena rizika: Risk related to spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA („Rizik povezan sa širenjem novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost u EU-u/EGP-u”), dostupno na: https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-risk-assessment-spread-new-sars-cov-2-variants-eueea

([4]) C(2020) 9607 final.

(6) Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti posljednju je procjenu rizika od širenja novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost u EU-u/EGP-u ([5]) izdao 21. siječnja 2021. te je preporučio donošenje strožih mjera i smjernica za izbjegavanje neobveznih putovanja, među ostalim radi usporavanja unošenja i širenja novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost. Uz preporuke o izbjegavanju neobveznih putovanja i ograničenja putovanja zaraženih osoba, trebalo bi zadržati i mjere za putovanja kao što su testiranje i karantena putnika, posebice kad je riječ o putnicima iz područja s visokom incidencijom novih varijanti virusa. Ako ni sekvenciranje nije dostatno za isključivanje mogućnosti veće incidencije novih varijanti, u skladu sa smjernicama Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti o genomskom sekvenciranju, trebalo bi razmotriti i razmjerne mjere za putovanja iz područja u kojima postoji stalna visoka razina prijenosa unutar zajednice.

(7) U usmenim zaključcima nakon videokonferencije s članovima i članicama Europskog vijeća 21. siječnja 2021., predsjednik Europskog vijeća istaknuo je da bi mogle biti potrebne mjere kojima se ograničavaju neobvezna putovanja u EU i unutar EU-a kako bi se obuzdalo širenje virusa te je pozvao Vijeće da preispita svoje preporuke o putovanju unutar EU-a i neobveznim putovanjima u EU s obzirom na rizike koje predstavljaju nove varijante virusa.

(8) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Preporuke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Preporuka predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjesecinakon što Vijeće odluči o ovoj Preporuci odlučuje hoće li je provesti.

(9) Ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ([6]); Irska stoga ne sudjeluje u njezinu donošenju te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(10) U pogledu Islanda i Norveške ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ([7]).

(11) U pogledu Švicarske ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ ([8]) u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ([9]).

(12) U pogledu Lihtenštajna ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske

([5]) Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti. Risk related to spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA („Rizik povezan sa širenjem novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost u EU-u/EGP-u)", prvo ažuriranje 21. siječnja 2021. ECDC: Stockholm; 2021. Dostupno na: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf

([6]) Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

([7]) SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

([8]) SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

([9]) Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ ([10]) u vezi s člankom 3. Odluke 2011/350/EU ([11]),

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

Preporuka (EU) 2020/912 mijenja se kako slijedi:

1. drugi odlomak točke 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Pri određivanju trećih zemalja za koje bi trebalo ukinuti trenutačno ograničenje neobveznih putovanja u EU trebalo bi uzeti u obzir epidemiološku situaciju u predmetnim trećim zemljama i daljnje kriterije kako su utvrđeni u ovoj Preporuci.";

2. točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„U pogledu epidemiološke situacije trebali bi se primjenjivati sljedeći kriteriji:

— „14-dnevna kumulativna stopa prijavljenih slučajeva bolesti COVID-19", odnosno ukupan broj novoprijavljenih slučajeva bolesti COVID-19 na 100 000 stanovnika u zadnjih 14 dana,

— kretanje broja novih slučajeva u istom razdoblju stabilno je ili se smanjuje u usporedbi s prethodnih 14 dana,

— „stopa testiranja", odnosno broj testova na infekciju bolešću COVID-19 na 100 000 stanovnika koji su provedeni u zadnjih sedam dana,

— „stopa pozitivnih testova", odnosno postotak pozitivnih testova na infekciju bolešću COVID-19 u odnosu na sve testove provedene u zadnjih sedam dana,

— priroda virusa prisutnog u zemlji, posebice jesu li otkrivene nove varijante virusa koje izazivaju zabrinutost. Varijante koje izazivaju zabrinutost su varijante koje je takvima ocijenio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) na temelju ključnih svojstava virusa kao što su njegova zaraznost, ozbiljnost simptoma i sposobnost izbjegavanja imunološkog odgovora.

Da bi se uključile u Prilog I., treće zemlje trebale bi ispunjavati sljedeće pragove: 14-dnevna kumulativna stopa prijavljenih slučajeva bolesti COVID-19 nije viša od 25, stopa testiranja je iznad 300, a stopa pozitivnih testova nije viša od 4 %. Osim toga, u obzir se može uzeti ukupan odgovor na COVID-19, osobito dostupne informacije o aspektima kao što su nadzor, praćenje kontakata, ograničavanje širenja, liječenje i izvješćivanje kao i pouzdanost dostupnih informacija i izvora podataka te, prema potrebi, ukupna prosječna ocjena svih dimenzija Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR).

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) trebao bi dostaviti podatke o „stopi testiranja" i „stopi pozitivnih testova" na temelju informacija dostupnih ECDC-u. Takvi podaci mogli bi se dopuniti informacijama koje bi dostavile delegacije EU-a, ako su dostupne, i na temelju kontrolnog popisa priloženog komunikaciji od 11. lipnja 2020."

3. točka 4. mijenja se kako slijedi:

(a) drugi odlomak zamjenjuje se sljedećim:

„Ograničenja putovanja za određenu treću zemlju koja je već navedena u Prilogu I. mogu se u potpunosti ili djelomično ukinuti ili ponovno uvesti, u skladu s promjenama nekih od navedenih uvjeta te, slijedom toga, promjenama procjene epidemiološke situacije."

([10]) SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

([11]) Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

(b) dodaju se sljedeći novi stavci:

„Ako se epidemiološka situacija brzo pogorša, a posebno ako je otkrivena velika učestalost varijanti virusa koje izazivaju zabrinutost, za neobvezna putovanja za treće zemlje koje su već navedene u Prilogu I. mogu se brzo ponovno uvesti ograničenja putovanja.

Kako bi se ukinulo privremeno ograničenje neobveznih putovanja u EU u odnosu na treće zemlje navedene u Prilogu I., države članice trebale bi na pojedinačnoj osnovi uzimati u obzir reciprocitet koji se primjenjuje za područje EU+.”.

4. iza točke 4. umeće se sljedeća nova točka:

„Države članice trebale bi snažno odvraćati od neobveznih putovanja iz područja EU+ u zemlje koje nisu navedene na popisu u Prilogu I.”;

U skladu s tim točke koje slijede ponovno se numeriraju.

5. nova točka 6. mijenja se kako slijedi:

(a) drugi odlomak briše se.

(b) sljedeći stavak umeće se nakon izbrisanog drugog stavka:

„Ako se epidemiološka situacija brzo pogorša, a posebno ako je otkrivena velika učestalost varijanti virusa koje izazivaju zabrinutost, države članice mogu privremeno ograničiti kategorije putnika navedene u Prilogu II. Putovanje opravdano uvjerljivim razlozima i dalje bi trebalo biti moguće.”

(c) zadnji stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Na temelju prijedloga Komisije Vijeće može preispitati popis posebnih kategorija putnika koji putuju zbog nužne funkcije ili potrebe iz Priloga II., ovisno o socijalnim i gospodarskim aspektima kao i ukupnoj procjeni razvoja epidemiološke situacije te na temelju navedene metodologije, kriterija i informacija.”;

6. nova točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice trebale bi zahtijevati da su osobe koje putuju zbog nužnih ili neobveznih razloga, funkcije ili potrebe, uz iznimku radnika u prometu i pograničnih radnika, negativne na COVID-19 na temelju testa lančane reakcije polimerazom (PCR) koji je proveden najranije 72 sata prije polaska, te da predoče odgovarajući dokaz o takvom rezultatu testa u obliku koji propišu vlasti.

Ako testovi prilikom odlaska nisu mogući, osobe iz točke 6. podtočaka (a) i (b) trebale bi imati mogućnost podvrgnuti se testu nakon dolaska u skladu s nacionalnim postupcima. Time se ne dovodi u pitanje bilo kakva obveza podvrgavanja daljnjim mjerama, među ostalim i karanteni.

Osim toga, države članice mogu propisati samoizolaciju, karantenu i praćenje kontakata u razdoblju do 14 dana, a prema potrebi i dodatno testiranje na COVID-19 tijekom istog razdoblja, uz uvjet da iste zahtjeve uvedu i za svoje državljane koji putuju iz iste treće zemlje. Za putnike koji dolaze iz treće zemlje u kojoj je otkrivena varijanta virusa koja izaziva zabrinutost države članice trebale bi uvesti takve zahtjeve, posebice karantenu pri dolasku i dodatno testiranje pri dolasku ili nakon dolaska.

U pogledu putovanja povezanih s nužnom funkcijom ili potrebom kako su utvrđene u Prilogu II.:

— Države članice mogu na koordiniran način odlučiti odustati od nekih ili od svih navedenih mjera u slučajevima u kojima bi takva mjera onemogućila samu svrhu putovanja,

— Kad je riječ o osoblju koje radi u prometu, moreplovcima i pograničnim radnicima, kao uvjet za ulazak u područje EU+ države članice ne bi trebale zahtijevati ništa osim negativnoga brzog antigenskog testa pri dolasku. U posebnom slučaju kada osoblje koje radi u prometu dolazi iz zemlje u kojoj je otkrivena velika učestalost varijanti virusa koje izazivaju zabrinutost, države članice mogu prije polaska zahtijevati negativan brzi antigenski test;

— Članove posade zrakoplova trebalo bi izuzeti od testiranja ako je njihov boravak u trećoj zemlji bio kraći od 12 sati, osim ako dolaze iz treće zemlje u kojoj je otkrivena varijanta koja izaziva zabrinutost, a u tom slučaju trebali bi se podvrgnuti razmjernom testiranju.

Time se ne dovode u pitanje opći javnozdravstveni zahtjevi koje mogu uvesti države članice kao što su držanje fizičkog razmaka i obvezno nošenje maske.”;

7. iza nove točke 7. umeće se sljedeća nova točka:

„Države članice trebale bi izraditi obrazac za lociranje putnika i od osoba koje ulaze u EU tražiti da ga predaju u skladu s primjenjivim zahtjevima u pogledu zaštite podataka. Izrađuje se zajednički europski obrazac za lociranje putnika koji bi države članice mogle upotrebljavati. Kad je to moguće, trebalo bi se koristiti digitalnom opcijom za dostavljanje informacija o lokaciji putnika kako bi se pojednostavnila obrada i ubrzalo praćenje kontakata, pri čemu bi se svim državljanima trećih zemalja osigurao jednak pristup.”

8. u skladu s tim točke koje slijede ponovno se numeriraju.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. veljače 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS